

О. П. Борушенко

Ліспектор Кларісе

ЛІСПЕКТОР Кларісе (псевд. – Елен Палмер; 10. 12. 1920, містечко Чечельник Ольгопіл. пов. Поділ. губ., нині смт Вінн. обл. – 09. 12. 1977, м. Ріо-де-Жанейро, Бразилія) – бразильська письменниця, перекладачка, драматург українського походження. Премії фонду «Граса Аранья» Бразил. літ. академії (1943), «Жабуті» Книжк. палати Бразилії (1961), «Золотий дельфін» Музею образу і звуку (1969), Фондації з питань культури Федерал. округу Бразилії (1976), дві премії на 36-му фестивалі 1985 в Берліні (Міжнар. конфедерації кіноклубів і Міжнар. катол. організації кіно- та аудіопродукції), також премію було присудж. однойм. фільму, створ. за мотивами твору Л. «Час зірки» (1985). Родина Л. 1911 мешкала у м-ку Саврань Балт. пов. (нині смт Одес. обл.), 1915 – у м-ку Теплик Гайсин. пов. (нині смт Вінн. обл.) Поділ. губ. Народилася Л. у Чечельнику, через який тікали її батьки, рятуючись від погромів під час воєн. дій 1918–20. У 1921 родина Л. емігрувала до Бразилії (м. Рісіфі, шт. Пернамбуко), де вона 1929 дебютувала оповіданням у місц. г. «Diario de Pernambuco», 1930 написала першу п'єсу (не збереглася). Того ж року отримала громадянство Бразилії. Від 1935 мешкала у Ріо-де-Жанейро. Навч. на факультеті нац. права Університету Бразилії (1939–43), давала приватні уроки португал. мови, працювала ред. у Нац. агентстві в Ріо-де-Жанейро (1940), вивчала дактилографію, англ. мову. Від 1943, після одруження з дипломатом М.-Г. Валенте, подорожувала з чоловіком, жила в Італії, Швейцарії, Великій Британії, США. 1959 повернулася до Бразилії. Працювала журналісткою у місц. періодиці. Писала статті на різні теми, зокрема й під псевд., а також художні твори, які отримали схвальні відгуки від Г. Фігейредо, Б. Ассіолі, Д. Сілвейра де Кейроз, Л. Ескорел, Л. Кардозо, А. Кандідо та ін. Популярності досягла у 1960-і рр., її твори стали основою декількох театр. вистав, вміщено у низці антологій, книжки перекладено франц., англ. та ін. мовами.

З'явилися публікації про її життя та творчість. Писала здебільшого для дітей. Авторка новел, оповідань і романів, в яких показала романтизм екзистенц. характеру, використовуючи екліптич. фрагментар. автор. стиль. У 1970-х рр. переклала португал. мовою низку світ. шедеврів літ-ри, займалася журналіст. діяльністю. Окремі оповідання Л. з португал. мови переклав В. Діденко.

Основні твори

Petro do coração selvagem. 1944; O lustre. 1946; A cidade sitiada. 1949; Alguns contos. 1952; Laços de família. 1960; A maçã no escuro. 1961; A legião estrangeira. 1964; A paixão segundo G. H. 1964; O mistério do coelho pensante. 1967; A mulher que matou os peixes. 1968; Uma aprendizagem ou o livro dos prazeres. 1969; Felicidade clandestina. 1971; A imitação da rosa. 1973; Água viva. 1973; A vida íntima de Laura. 1974; A via crucis do corpo. 1974; Onde estivestes de noite. 1974; Visão do esplendor. 1975; A hora da estrela. 1975; Para não esquecer. 1978; Quase de verdade. 1978; Um sopro de vida (pulsações). 1978; A descoberta do mundo. 1984; Como nasceram as estrelas. 1987; Cartas perto do coração. 2001; Correspondências. 2002; Correio Feminino. 2006 (уці – Ріо-де-Жанейро).

Рекомендована література

1. E. Fitz. Clarice Lispector. Boston, 1985;
2. L. Freixas. Clarice Lispector. Barcelona, 2001;
3. Y. Rosenbaum. Clarice Lispector. São Paulo, 2002;
4. B. Moser. Why this world: a biography of Clarice Lispector. Oxford, 2009.

Бібліографічний опис:

Ліспектор Кларісе / О. П. Борушенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-55731>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).